

Antwoorden over precario t.b.v. commissie bestuur van 3 september 2015

Onderstaand de antwoorden op de vragen over het onderwerp Precario uit de vergadering van de commissie Bestuur van 27 augustus 2015. De antwoorden zijn gebaseerd op A) het concept-verslag van de vergadering en B) de na 27 augustus ingediende vragen per e-mail door diverse fracties.

A) Antwoorden gebaseerd op het concept-verslag van de vergadering van 27 augustus

De vragen zijn om wille van leesbaarheid en eventuele discussie voorzien van een volgnummer.

1) De misgelopen precario is meer dan €179.000, namelijk €400.000.

Antwoord:

In de 1e tussenrapportage precario innemen openbare grond zijn de volgende bedragen genoemd die uit het onderzoek zijn voortgekomen als niet betaalde precario:

1. Peltenburg	€ 105.867,44
2. Hof van Dumont	€ 45.445,95
3. Houtplein	€ 67.962,68
4. Toegezegd overzicht bouwkosten meer dan 3 ton	€ 43.910,97
5. Aanvullend overzicht bouwkosten meer dan 3 ton	€ 135.128,45
<i>Totaal</i>	<i>€ 398.315,49</i>

Het totaalbedrag ad € 179.039,42 dat in dit rapport is genoemd, is het totaal nog te innen bedrag na aftrek van Peltenburg en de reeds toegezegde bijdragen Houtplein en Hof van Dumont.

2) Waarom is het juist bij de dossiers van de grote langlopende projecten misgegaan en niet bij de kleinere?

Antwoord:

De dossiers van de kleinere projecten onder de € 300.000,- zijn overzichtelijker en hebben daardoor amper onrechtmatigheden opgeleverd. Projecten als Peltenburg zijn veelomvattend, langlopend en omvatten vaak verschillende fases. Bovendien kan sprake zijn van verschillende oppervlaktes in de diverse fases en van verschillende tarieven van jaar tot jaar. De totale foutkans neemt daarmee toe.

3) Heeft het college deze langdurige [Dura Vermeer] relatie gevraagd om bij wijze van gentlemen's agreement op vrijwillige basis alsnog de juiste precario te betalen.

Antwoord:

De wethouder kan de redenering van de VVD volgen om alsnog het gesprek met Dura Vermeer aan te gaan over nabetaling. Het argument van het rechtvaardigheidsgevoel acht hij een goed punt. Hij zegt toe te zullen rapporteren over het verloop van dat gesprek. Overigens zijn op het onderzoekdossier Peltenburg (als enige dossier in het onderzoek) nog geen vervolgacties tot navordering door het college in gang gezet. Dit omdat eerst het interne onderzoek en de resultaten van het fiscaal onderzoek plus het daarop gebaseerde advies van het college aan de raad zouden worden voorgelegd. Op basis daarvan moeten dan de vervolgstappen worden vastgesteld. Als het college eerder tot vervolgstappen zou zijn overgegaan, zou de raad daar geen invloed meer op kunnen uitoefenen.

4) Is het college bereid het interne rapport terug te nemen en een herziene versie op te stellen, waarin de conclusies gewogen worden.

Antwoord:

Overdoen van het onderzoek leidt volgens het college niet tot een ander oordeel over de handelwijze ten aanzien van de totstandkoming van de vergunning verlening aan Dura Vermeer. Het college is van mening dat wel degelijk sprake is van weging van de conclusies in het rapport.

De onderzoekers hebben zich gebaseerd op alle informatie die via WOB-verzoeken is geopenbaard en overige digitaal beschikbare informatie. Dat zijn veel documenten, waarvan een flink deel geen relevantie heeft voor het onderzoek, bijvoorbeeld het deel dat over bouwtechnische zaken gaat. Er is geen lijst bijgehouden met al deze stukken, aangezien deze voor de onderzoekers allemaal digitaal beschikbaar waren (en zijn). Daarnaast zijn met twee medewerkers afzonderlijk interviews gehouden, met respectievelijk de functie van Dienstverlener / Senior Proceseigenaar van de hoofdafdeling Dienstverlening en adviseur bedrijfsvoering van de hoofdafdeling Gebiedsontwikkeling en beheer. Met hen is vooraf afgesproken dat er een verslag van die gesprekken wordt gemaakt dat evenwel niet in het onderzoeksrapport wordt opgenomen. De beide medewerkers hebben het verslag van hun gesprek ter beoordeling op een juiste weergave voorgelegd gekregen, wat heeft geleid tot verduidelijkingen in het verslag op hun verzoek. Dit is vergelijkbaar met de werkwijze van de Rekenkamercommissie.

Over de weging van conclusies in het rapport kan het volgende worden verduidelijkt. Het rapport concludeert dat er geen onrechtmatigheden zaten in het proces: de ontwikkelaar heeft een vraag gesteld en daar is op correcte wijze antwoord op gegeven. Uit niets is in het onderzoek gebleken dat de betrokken ambtenaren Dura Vermeer een dienst hebben willen bewijzen die in strijd is met de gemeentelijke regelgeving. Het college heeft begrip voor de handelwijze en overwegingen van de ambtenaren en is van mening dat dit paste binnen de regelgeving. In het licht van de huidige discussie is dit vandaag de dag echter niet voor herhaling vatbaar. Daarom is op dit punt de precarioverordening aangepast en zal deze ook op andere punten worden vereenvoudigd, mede om multi-interpretabele bepalingen te vermijden. Verder concludeert het rapport dat op twee momenten onvoldoende actief is gehandeld. Dat was in 2008 toen niet is besproken wat de precieze voorwaarden zijn waaraan een aanvraag voor afsluiten openbare weg moet voldoen. En vervolgens is bij de beoordeling van de daadwerkelijke aanvraag (vier jaar later) niet onderkend dat er vanaf fase 2 van de bouwwerkzaamheden sprake is van innemen openbare grond. De vergunningaanvrager had daar op moeten worden gewezen in relatie tot de afspraak van vier jaar daarvoor. Nu is het alleen in de beschikking terecht gekomen omdat er onterecht gebruik is gemaakt van het standaardformat (innemen openbare grond). Dit bij gebrek aan een format voor een vergunning wegens afsluiten openbare weg. Het college betreurt deze gang van zaken en onderkent dat de werkwijze van de organisatie en de zorgvuldigheid op dit punt onvoldoende waren. Inmiddels is het besef bij alle betrokken ambtenaren dat dit niet nogmaals mag gebeuren volledig aanwezig.

5) Wanneer zijn dit soort zaken verjaard en tot wanneer kan de gemeente nog overgaan tot navordering.

Antwoord:

Indien er al precario is opgelegd, is de termijn voor het achteraf corrigeren vijf jaar. Indien er geen aanslag is opgelegd geldt er een correctietermijn van drie jaar. Een gemeente kan alleen navorderen onder bijzondere omstandigheden zoals bijvoorbeeld een verkeerde opgave van een aanvrager of een automatiseringsfout aan de zijde van de gemeente. Voorstaande is gemeld in de brief aan uw commissie van 1 december 2014 (455410).

Moeilijkheid bij het heffen achteraf is dat hoe langer geleden een activiteit heeft plaatsgevonden, hoe moeilijker nog is vast te stellen gedurende welke periode, hoeveel vierkante meter openbare ruimte is ingenomen. Dat heeft te maken met het feit dat er tot eind 2014 niet actief op locatie werd gecontroleerd op innemen openbare grond in relatie tot de precario. Dit onderdeel had in voorgaande jaren geen prioriteit in het door de raad vastgestelde handhavingsbeleid.

6) *Loont het de moeite om ook naar 2011 en eerdere jaren te kijken*

Antwoord:

In zijn brief aan uw commissie van 1 december 2014 (455410) heeft het college aangegeven het onderzoek te richten op de afgelopen drie jaar, juist vanwege de verjaringstermijn. Langer terugzoeken lijkt ons geen goede zaak. Ten eerste is er de vraag: hoelang wil je dan terugzoeken? Ten tweede: hoe langer geleden, hoe moeilijker de bewijslast, ook vanwege het geringe toezicht op locatie voor het innemen van openbare grond. Ten derde kunnen we dan eventueel aangetroffen tekorten niet meer terugvorderen en ten vierde denken wij dat het nu voorliggende onderzoek genoeg inzicht heeft opgeleverd om te komen tot verbetering in de werkprocessen, conform de wens van de raad.

7) *Waarom is het fiscaal advies nog geheim.*

Antwoord:

De gemeente is gehouden aan geheimhouding van het fiscaal advies inzake een belastingplichtige vanwege hogere wetgeving (Algemene wet rijksbelastingen) waar het college geen zeggenschap over heeft, ongeacht het feit dat inhoudelijk de meeste informatie inmiddels al via andere kanalen openbaar is.

8) *Is er de schijn van een deal tussen herbestrating, overdracht grond, aanleg brug en lager tarief precario*

Antwoord:

Het college wil niet ontkennen dat door het combineren van zaken in dit geval de schijn van een deal kan ontstaan bij een lezer. De zaken hebben echter geen verband met elkaar en zijn afzonderlijk geregeld en vastgelegd.

9) *Waarom heeft Dura Vermeer de gemeente een bedrag betaald [€55.000], wat vervolgens door de gemeente aan Dura Vermeer is betaald voor de aankoop van [460m2] grond na gereedkomen van het project.*

Antwoord:

Tussen gemeente en de ontwikkelaar is afgesproken dat de ontwikkeling van Hof van Peltenburg voor de gemeente kostenneutraal gebeurt. Vanwege de kadastrale afmetingen van de betrokken percelen, de rooilijnen en de eigendomsverhouding, zouden na gereedkomen van het project enkele stukken grond eigendom blijven van de ontwikkelaar, terwijl deze

feitelijk deel uit gingen maken van de openbare ruimte. Daarop is afgesproken dat de gemeente deze stukken grond na gereedkomen van het project koopt van de ontwikkelaar, waarbij de ontwikkelaar de kosten van de aankoop aan de gemeente vergoed. Het kost de gemeente op deze manier niets = kostenneutraal.

10) Waarom zijn er geen controleverslagen van het verzoek om handhaving.

Antwoord:

Het betreffende verzoek om handhaving (uit 2013) werd ingediend op een andere grond dan het heffen van precario. Naar aanleiding van dit handavingsverzoek is onderzoek gedaan naar overtredingen op het gebied van de veiligheid, precarioafdracht was daarbij op dat moment niet aan de orde.

11) Is het een gewoonte om via handjeklap te onderhandelen over precario en moet de raad daarvan niet op de hoogte worden gesteld.

Er is geen sprake van een gewoonte om via “handjeklap” te onderhandelen. In het onderzoek is slechts één dossier aangetroffen waar vooraf de verschillende mogelijkheden ten aanzien van precario zijn besproken met een ontwikkelaar. Indien sprake is van het afwijken van een door de raad vastgestelde verordening, is het de raad die daarover dient te besluiten. In het geval Peltenburg is niet van de verordening afgeweken, maar is het verkeerde tarief in rekening gebracht gelet op de feitelijke situatie op het bouwterrein.

12) Nadere uitleg over artikel 4

Antwoord:

Artikel 4 van de precarioverordening is één van de artikelen die voor meerdere interpretaties vatbaar is. Dit artikel zal (zoals is toegezegd in de eerdergenoemde brief van 1 december 2014) worden aangepast en de toelichting op de verordening zal hier zo nodig extra uitleg bij geven.

13) Is Dura Vermeer gehoord in het kader van het intern onderzoek

Antwoord:

Neen, dat is niet gebeurd. Reden is dat het een intern onderzoek is geweest. Intern in de dubbele betekenis: uitgevoerd door eigen mensen en naar de interne gang van zaken.

14) Is de heffingsambtenaar gehoord.

Antwoord:

De behandelend ambtenaar uit 2008 en 2012 is gehoord. Deze heeft de vergunning voorbereid, waarna die door de formeel bevoegde (gemandateerde) heffingsambtenaar is ondertekend.

15) Is de gemeentesecretaris gehoord.

Antwoord:

Neen, dat is niet gebeurd omdat deze in het proces van vergunningverlening geen rol heeft gespeeld.

16) Hoe gaan college en heffingsambtenaar voorkomen dat anderen buiten de heffingsambtenaar om heffingen bepalen en opleggen

Antwoord:

Er is in de zaak Peltenburg niet buiten de heffingsambtenaar om gehandeld. De bevoegdheden van functionarissen liggen vast in het algemene mandaatbesluit van de gemeente en voor belastingen in het specifieke mandaatbesluit gemeentelijke belastingen.

17) Is meer transparantie mogelijk over afspraken die de gemeente maakt rond dit soort zaken.

Antwoord:

In de brief van 1 december 2014 (455410) is aangegeven dat het college de commissie Bestuur om haar zienswijze zal vragen, als er sprake is van afwijken van de verordening op precario. Overigens moet de vereenvoudiging van de verordening er mede toe leiden dat er minder behoefte en mogelijkheid ontstaat voor het willen afwijken.

18) Komt er een duidelijker verordening met toelichting

Antwoord:

De nieuwe verordening is in bewerking en zal voor het einde van het jaar aan de raad worden aangeboden ter behandeling.

19) Wat is de voortgang ten aanzien van de invordering van achterstallige precario

Antwoord:

Er wordt druk gewerkt aan de navorderingen. Hierop zijn inmiddels zienswijzen ingekomen, die nu worden beoordeeld.

20) Is er een afstand gewaarborgd tussen ambtenaren en aannemers

Antwoord:

Hier doet zich een tegenstrijdigheid voor: enerzijds verlangen we dat de ambtelijke organisatie open staat voor initiatieven in en uit de stad en meedenkt met de indieners daarvan. Anderzijds moeten diezelfde ambtenaren voldoende afstand houden. In de organisatie is een groot besef aanwezig van de noodzaak om integer te handelen. Daar valt ook het vermijden van de schijn van 'partijdigheid' richting marktpartijen onder. Gelet op de soms (en eigenlijk steeds vaker) intensieve samenwerking met een partij is dat een blijvend aandachtsgebied.

21) Is het college bereid voortaan een extern onderzoeker aan het team toe te voegen

Antwoord:

De samenstelling van het onderzoeksteam hangt af van aard en doel van het onderzoek. Als het in dat licht nuttig is om externe onderzoekers bij een onderzoek te betrekken, of het geheel extern te laten uitvoeren, dan zal daar voor gekozen worden. In dergelijke gevallen zal dan niet de term 'intern onderzoek' kunnen worden gebruikt. Daarbij moet ook bedacht worden dat een extern uitgevoerd onderzoek vaak een langere doorlooptijd heeft omdat eerst een onderzoeksopdracht nauwkeurig moet worden beschreven en een onderzoeker moet worden gevonden. Bovendien brengt een extern onderzoeker hogere kosten met zich mee.

B) Antwoorden op vragen die na 27 augustus per e-mail zijn ingediend door diverse fracties. Sommige van deze vragen zijn ook reeds onder A) beantwoord.

SP

Fiscaal advies van Van den Bosch en partners

1) Alle zaken over de belastingplichtige Dura Vermeer die in het rapport staan, zijn reeds openbaar gemaakt in de beantwoording van de WOB verzoeken van de heer Mooijekind. Waarom vindt het college dan toch dat het advies geheim is op de grond genoemd in art. 67 lid 1 van de Algemene wet op de rijksbelastingen (Awr) ?

Antwoord:

De gemeente is gehouden aan geheimhouding van het fiscaal advies inzake een belastingplichtige vanwege hogere wetgeving (in dit geval de Algemene wet rijksbelastingen) waar het college geen zeggenschap over heeft, ongeacht het feit dat inhoudelijk de meeste informatie inmiddels al via andere kanalen openbaar is.

2) Het college heeft tijdens de commissievergadering van 27 augustus 2015 toegezegd met Dura Vermeer om tafel te gaan zitten over de betaling van de precario voor innemen openbare grond. Is dan niet veeleer de grond voor geheimhouding van het fiscaal advies het financiële belang van de gemeente?

Antwoord:

Voor de geheimhouding is niet van belang of er ook andere motieven zijn, zoals bijvoorbeeld het financieel belang voor de gemeente. De gemeente is zoals bij vraag 1 aangegeven gehouden aan geheimhouding van het fiscaal advies inzake een belastingplichtige vanwege hogere wetgeving waar het college geen zeggenschap over heeft.

3) Stukken die geheim zijn op grond van het financiële belang van de gemeente worden wel aan alle commissieleden als geheim stuk toegezonden. Is het college bereid om het advies alsnog aan de commissieleden toe te zenden onder voorbehoud van geheimhouding?

Antwoord:

Neen, het college is niet bereid het advies toe te zenden. Wel kunnen raadsleden het advies inzien bij de griffie, onder strikte geheimhouding.

4) Op grond van de Awr (art. 16 lid 3) is de verjaringstermijn voor navordering vijf jaar. In de commissie noemde de wethouder een termijn van drie jaar. Waarom vindt het college dat de Awr hier niet van toepassing is?

Antwoord:

Indien er al precario is opgelegd, is de termijn voor het achteraf corrigeren vijf jaar. Indien er geen aanslag is opgelegd geldt er een correctietermijn van drie jaar. Een gemeente kan alleen navorderen onder bijzondere omstandigheden zoals bijvoorbeeld een verkeerde opgave van een aanvrager of een automatiseringsfout aan de zijde van de gemeente.

- 5) *Voor een belastingplichtige zoals Dura Vermeer is het standpunt, kenbaar gemaakt door de heffingsambtenaar, naar de mening van de SP doorslaggevend. Is het college ook die mening toegedaan?*

Antwoord:

Ja, het college deelt de mening dat het standpunt van de heffingsambtenaar, zoals vastgelegd in de vergunning doorslaggevend is.

- 6) *Op 29 januari 2013 heeft B&W namens de heffingsambtenaar de vergunning voor het tijdelijk in gebruik nemen van een openbare weg aan Dura Vermeer verleend. Als onderwerp bij de brief wordt genoemd "vergunning innemen openbare grond". In de brief staat dat indien openbare grond wordt ingenomen hier ruim van te voren een aanvraag voor moet worden ingediend. Dura Vermeer heeft gedurende de gehele vergunningperiode openbare grond ingenomen. Toch heeft Dura Vermeer geen aanvraag voor een vergunning innemen openbare grond in gediend. Vindt het college niet dat Dura Vermeer hier ter kwader trouw heeft gehandeld? Vindt het college daarom niet dat Dura Vermeer alsnog moet worden aangeslagen voor de precario voor het innemen van openbare grond?*

Antwoord:

Neen, Dura Vermeer heeft hier niet te kwader trouw gehandeld. Vanuit hun gezichtspunt was de afspraak zoals die in 2008 is gemaakt leidend en hebben zij daarnaar gehandeld. Daar komt bij dat voor de vergunning ten onrechte gebruik is gemaakt van het standaard format voor innemen openbare grond, enkel en alleen omdat er geen format was voor afsluiten openbare weg. Zowel het onderwerp als de kopjes in de vergunning hadden moeten worden aangepast.

- 7) *Bovendien heeft Dura Vermeer de aanvraag voor de vergunning afsluiten openbare ruimte (het lage tarief) bewust onvolledig ingevuld. Vindt het college niet dat hier sprake is van belastingontduiking en dat daarom aangifte tegen Dura Vermeer moet worden gedaan?*

Antwoord:

Neen, Dura Vermeer heeft de invulling gebaseerd op de afspraak uit 2008 en vanuit dat gezichtspunt was de invulling volledig, namelijk voor het afsluiten van de openbare weg. Bovendien stonden op de bijgevoegde tekeningen van de inrichting van het terrein de te plaatsen zaken zoals containers en kranen vermeld.

Intern onderzoek totstandkoming precarioheffing

- 8) *In 2008 heeft een telefonisch gesprek plaatsgevonden tussen de accountmanager en een medewerker Vergunningen. Was deze medewerker de heffingsambtenaar?*

Antwoord:

De functie van deze ambtenaar was dienstverlener / senior proceseigenaar van de hoofdafdeling Dienstverlening. Dit was de behandelend ambtenaar van de vergunningaanvraag. De heffingsambtenaar was de hoofdafdelingsmanager.

- 9) *In dit telefoongesprek heeft de heffingsambtenaar duidelijk aangegeven dat aan het lage tarief (voor het afsluiten van openbare grond) aan voorwaarden is verbonden. De*

accountmanager heeft dit vervolgens niet aan Dura Vermeer medegedeeld (zie 18 t/m 20). Vindt het college niet dat de accountmanager hier nalatig is geweest?

Antwoord:

Neen, de accountmanager is niet nalatig geweest. De ambtenaar heeft tegen de accountmanager gezegd dat het tarief alleen kon worden toegepast als de situatie daar ook werkelijk aan voldoet. Op de details is toen verder niet ingegaan. De accountmanager heeft deze details dus ook niet kunnen doorgeven aan Dura Vermeer.

10) De accountmanager en de gebiedsmanager voor Haarlem Oost hebben de verlaging van het tarief van 300.000 naar 10.000 euro nooit met de wethouder besproken, omdat niet werd afgeweken van de mogelijkheden in de verordening (punt 22). De accountmanager wist echter op grond van het telefoongesprek met de heffingsambtenaar dat wel van de regels werd afgeweken. Vindt het college niet dat de accountmanager hier nalatig is geweest?

Antwoord:

Neen, de accountmanager is niet nalatig geweest. In de eerste plaats is het tarief niet verlaagd, maar is gekeken welk tarief van toepassing is. Dat leek toen het lage tarief te kunnen zijn. In de tweede plaats is er niet van de regels afgeweken, want de mogelijkheid van het afsluiten van de openbare weg was in 2008 onderdeel van de precarioverordening. Dat uiteindelijk in 2013 bij de feitelijke situatie vanaf fase 2 niet aan de voorwaarden werd voldaan, doet daar niets aan af.

11) Was het in 2008 toegestaan om in geval van zulke bedragen dit niet met de wethouder te bespreken, ook in de gevallen dat wel overeenkomstig de regels werd gehandeld?

Antwoord:

Er is in 2008 overeenkomstig de regels gehandeld. Op basis van de toen bekende gegevens is gekeken welk tarief van de precarioverordening van toepassing is. Dat uiteindelijk in 2013 bij de feitelijke situatie vanaf fase 2 niet aan de voorwaarden werd voldaan, doet daar niets aan af.

12) Gesteld wordt dat de accountmanager eind 2008 uit gemeentedienst is getreden (21). In de brief van B&W aan de commissie van november 2014 staat echter dat de accountmanager in 2011 de gemeente heeft verlaten. Welke mededeling is juist?

Antwoord: de accountmanager is per 15 november 2008 eervol ontslag verleend op eigen verzoek.

13) De afspraak over herstraten speelde geen rol bij het bepalen van het toepassen van het toe passen tarief(punt 25). Dit oordeel wordt bevestigd door de genoemde vergunningverlening van 29 januari 2013. In de brief van B&W van 6 maart 2014 ondertekend door de heer Slootjes en gericht aan de heer Mooijekind staat op blz. 2 echter het tegenovergestelde, ik citeer, “ Onderdeel van die afspraak (namelijk het toepassen van het lage tarief) was dat de bouwer de openbare ruimte geheel opnieuw bestraat”. Waar is deze foutieve mededeling op gebaseerd. Hoe is deze fout tot stand gekomen?

Antwoord:

Die mededeling is gebaseerd op de opvatting van betrokken ambtenaren dat indien Dura Vermeer het lagere precariat tarief betaalt, het redelijk is dat zij voor eigen rekening de openbare ruimte opnieuw bestraat. Het is niet gebaseerd op de afspraak uit 2008 (daarin is niets opgenomen over herstraten), noch op de anterieure overeenkomst (waar wel de verplichting in is opgenomen om schade te herstellen).

14) Dura Vermeer zal na oplevering van het project een stuk grond om niet (dus gratis) aan de gemeente overdragen. Heeft die overdracht inmiddels plaatsgevonden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

De grondoverdracht is nog niet geëffectueerd omdat de ontwikkelaar volgens de anterieure overeenkomst een milieukundig rapport moet aanleveren. Dat heeft de gemeente nog niet ontvangen.

15) Het lage tarief is ten onrechte en op grond van foute informatie door Dura Vermeer toegepast. Dura Vermeer heeft voor eigen rekening opnieuw bestraat. Kosten 38.000. Verder heeft Dura Vermeer voor eigen rekening een noodbrug aangelegd. Kosten 35.000. Tot slot draagt Dura Vermeer gratis grond aan de gemeente over. Waarde 55.000. Het totale bedrag is 128.000 euro. Vindt het college ook niet dat hier de schijn bestaat dat er een deal is gesloten tussen Dura Vermeer en de gemeente? Een deal die nota bene onrechtmatig is, namelijk in strijd met de Awr? De gemeente is namelijk op grond van die wet verplicht het juiste tarief te heffen.

Antwoord:

Het college wil niet ontkennen dat door het combineren van zaken in dit geval de schijn van een deal kan ontstaan bij een lezer. De zaken hebben echter geen verband met elkaar en zijn afzonderlijk geregeld en vastgelegd.

16) Uit het gehele onderzoek blijkt dat er in deze kwestie binnen de gemeente sprake was van twee gescheiden circuits, namelijk van de afdeling Vergunningen enerzijds en de afdeling van de accountmanager anderzijds. Circuits die elkaar tegenspreken in hun contact met derden. Is het college het met die constatering eens? Zo ja welke maatregelen neemt het college om herhaling te voorkomen?

Antwoord:

Het college is het hier tot op zekere hoogte mee eens. De oorzaak van de tegenspraak ligt in de verschillende functies die afdelingen hebben. Daardoor zullen zij in contacten met derden uitlatingen doen vanuit hun functie / invalshoek. Soms leidt dat tot tegenstrijdige uitlatingen, die vanuit hun achtergrond heel goed te begrijpen zijn, maar niet wenselijk. Op het gebied van handhaving is het geconstateerde hiaat tussen handhaving bebouwde omgeving en handhaving openbare ruimte inmiddels opgevuld door aanpassing van de werkprocessen. In algemene zin is de gemeente bezig met het meer integraal werken van de organisatie. Voorbeelden daarvan zijn het gebiedsgericht werken en de gebiedsteams in het fysieke domein en wijkteams in het sociale domein.

17) In het intern onderzoek is geen contact geweest met betrokken derden zoals Dura Vermeer en de heer Mooijkind? Waarom niet? Is het college het eens met de VVD en de SP dat het

onderzoek (deels) moet worden overgedaan, waarbij conclusies door B&W gewogen worden en waarbij ook Dura Vermeer en Mooijekind worden betrokken?

Antwoord:

Er is inderdaad geen contact geweest met derden. Reden is dat het een intern onderzoek is geweest. Intern in de dubbele betekenis: uitgevoerd door eigen mensen en naar de interne gang van zaken. Daarom is geen contact gezocht met Dura Vermeer noch de heer Mooijekind. Overdoen van het onderzoek leidt volgens het college niet tot een ander oordeel over de handelwijze ten aanzien van de totstandkoming van de vergunning verlening aan Dura Vermeer.

Over de weging van conclusies in het rapport kan het volgende worden verduidelijkt. Het rapport concludeert dat er geen onrechtmatigheden zaten in het proces: de ontwikkelaar heeft een vraag gesteld en daar is op correcte wijze antwoord op gegeven. Uit niets is in het onderzoek gebleken dat de betrokken ambtenaren Dura Vermeer een dienst hebben willen bewijzen die in strijd is met de gemeentelijke regelgeving. Het college heeft begrip voor de handelwijze en overwegingen van de ambtenaren en is van mening dat dit paste binnen de regelgeving. In het licht van de huidige discussie is dit vandaag de dag echter niet voor herhaling vatbaar. Daarom is op dit punt de precarioverordening aangepast en zal deze ook op andere punten worden vereenvoudigd, mede om multi-interpretabele bepalingen te vermijden. Verder concludeert het rapport dat op twee momenten onvoldoende actief is gehandeld. Dat was in 2008 toen niet is besproken wat de precieze voorwaarden zijn waaraan een aanvraag voor afsluiten openbare weg moet voldoen. En vervolgens is bij de beoordeling van de daadwerkelijke aanvraag (vier jaar later) niet onderkend dat er vanaf fase 2 van de bouwwerkzaamheden sprake is van innemen openbare grond. De vergunningaanvrager had daar op moeten worden gewezen in relatie tot de afspraak van vier jaar daarvoor. Nu is het alleen in de beschikking terecht gekomen omdat er onterecht gebruik is gemaakt van het standaardformat (innemen openbare grond). Dit bij gebrek aan een format voor een vergunning wegens afsluiten openbare weg. Het college betreurt deze gang van zaken en onderkent dat de werkwijze van de organisatie en de zorgvuldigheid op dit punt onvoldoende waren. Inmiddels is het besef bij alle betrokken ambtenaren dat dit niet nogmaals mag gebeuren volledig aanwezig.

18) De vergunning afsluiten openbare ruimte van 29 januari 2013 geldt voor de Vijfhuizerstraat en de Zomervaart. Niet voor de Schalkwijkerstraat. Ten tijde van de bouw is echter de gehele stoep van de Schalkwijkerstraat in beslag genomen. Moet (ook) voor dit feit niet alsnog precario voor het innemen van openbare grond worden geheven?

Antwoord:

Bij het aanvragen van de desbetreffende vergunning is inderdaad geen opgave gedaan voor de Schalkwijkerstraat. Het gedeelte Schalkwijkerstraat dat tijdens de bouw in gebruik is geweest, is wél meegenomen in de berekening: Wat had er moeten worden betaald bij de berekening volgens het tarief ‘innemen openbare grond’? De Schalkwijkerstraat is dus onderdeel van het totaalbedrag van € 105.867,44.

Zie hiervoor het 1e tussentijds overzicht precariodossiers “innemen openbare grond” jaren 2012, 2013 en 2014, blz. 4 en 5 (situatie op straatniveau).

19) Ook de stadsadvocaat (SWDV advocaten) heeft over de heffing van de precario inzake de Hof van Peltenburg geadviseerd. Ook graag dit advies zo spoedig mogelijk ter inzage.

Antwoord:

Het klopt dat ook de stadsadvocaat advies heeft gegeven over de zaak Peltenburg. Voor dit advies geldt dezelfde geheimhouding als voor het advies van Van den Bosch: raadsleden mogen dit advies inzien bij de griffie.

Vragen SP over anterieure overeenkomst

20) Artikel 3, lid 2 stelt dat de exploitant voor eigen rekening de Openbare Ruimte moet realiseren en inrichten conform het Programma van Eisen (bijlage 2). Maakt het herbestraten (kosten 38.000 euro) onderdeel uit van deze verplichting?

Antwoord:

De verplichting tot herstraten vloeit voort uit artikel 11 lid 3: “De exploitant is, indien toerekenbaar, jegens de Gemeente aansprakelijk voor alle schade aan de openbare wegen en overige gemeentelijke eigendommen toegebracht door uitvoering van het bouwplan (...)”

21) Artikel 3, lid 3 verplicht de exploitant het Bouwplan voor eigen rekening en risico te ontwikkelen en realiseren. Maakt het aanleggen van de noodbrug over de Zomervaart (kosten 35.000 euro) onderdeel uit van deze verplichting? Zo ja, waarom is het aanleggen van die brug niet uitdrukkelijk genoemd in artikel 11, waarin de Uitvoering Bouwplan nader wordt uitgewerkt?

Antwoord:

In artikel 11 lid 6 is in algemene zin geregeld dat dergelijke kosten voor rekening van de exploitant komen: “De kosten voor tijdelijke maatregelen die noodzakelijk zijn voor realisatie van het Bouwplan komen voor rekening van de Exploitant”. Deze algemene formulering maakte een specifieke benoeming van de noodbrug overbodig; bovendien kunnen tijdens de uitvoering allerlei tijdelijke maatregelen nodig blijken te zijn.

22) Waarom is het betalen van precario niet expliciet genoemd in artikel 3?

Antwoord:

In artikel 3 lid 4 is dit in algemene zin opgenomen bij de verplichtingen voor de Exploitant: “De ontwikkeling en realisatie van het Bouwplan voor eigen rekening en risico en het hiertoe aanvragen van de benodigde vergunningen”. Onder het begrip vergunningen valt ook de vergunning voor het afsluiten of innemen van de openbare weg. Bovendien vloeit de verplichting tot het betalen van precario voort uit de precarioverordening, een publiekrechtelijke regeling. De verplichtingen inzake publiekrechtelijke zaken mogen niet in een privaatrechtelijke, anterieure overeenkomst worden opgenomen.

OPH

1) Is de wethouder/het college bereid om bij vervolg van onderzoeken derden onderzoekers in te zetten naast de interne onderzoekers?

Antwoord:

De samenstelling van het onderzoeksteam hangt af van aard en doel van het onderzoek. Als het in dat licht nuttig is om externe onderzoekers bij een onderzoek te betrekken, of het geheel extern te laten uitvoeren, dan zal daar voor gekozen worden. In dergelijke gevallen zal dan niet de term ‘intern onderzoek’ kunnen worden gebruikt. Daarbij moet ook bedacht worden

dat een extern uitgevoerd onderzoek vaak een langere doorlooptijd heeft omdat eerst een onderzoeksopdracht nauwkeurig moet worden beschreven en een onderzoeker moet worden gevonden. Bovendien brengt een extern onderzoeker hogere kosten met zich mee.

2) Is het sluiten van 'deals', niet zijnde afspraken passend binnen de (directe) werking van wet- en regelgeving, naar mening van de wethouder voorbehouden aan het college en niet aan de ambtelijke organisatie?

Antwoord:

De bevoegdheden van ambtenaren zijn vastgelegd in het mandaatbesluit. Ambtenaren mogen alleen handelen en beslissingen nemen die passen binnen dat besluit. Als sprake is van een beslissing die het niveau van de ambtelijke bevoegdheden te boven gaat, dan dient een voorstel voor een besluit aan het college te worden voorgelegd.

3) Zijn er maatregelen getroffen om de noodzakelijke afstand tussen de ambtelijke organisatie en de markt te bewerkstelligen, teneinde vormen van verwevenheid of bovenmatige betrokkenheid te voorkomen?

Antwoord:

Hier doet zich een tegenstrijdigheid voor: enerzijds verlangen we dat de ambtelijke organisatie open staat voor initiatieven in en uit de stad en meedenkt met de indieners daarvan. Anderzijds moeten diezelfde ambtenaren voldoende afstand houden. In de organisatie is een groot besef aanwezig van de noodzaak om integer te handelen. Daar valt ook het vermijden van de schijn van 'partijdigheid' richting marktpartijen onder. Gelet op de soms (en eigenlijk steeds vaker) intensieve samenwerking met een partij is dat een blijvend aandachtsgebied.

4) Heeft het college of hebben de ambtenaren gevraagd waarom Dura Vermeer een stuk grond cadeau wilde geven aan de gemeente en heeft de gemeente overwogen de 'gift' te weigeren?

Antwoord:

Tussen gemeente en de ontwikkelaar is afgesproken dat de ontwikkeling van Hof van Peltenburg voor de gemeente kostenneutraal gebeurt. Vanwege de kadastrale afmetingen van de betrokken percelen, de rooilijnen en de eigendomsverhouding, zouden na gereedkomen van het project enkele stukken grond eigendom blijven van de ontwikkelaar, terwijl deze feitelijk deel uit gingen maken van de openbare ruimte. Daarop is afgesproken dat de gemeente deze stukken grond na gereedkomen van het project koopt van de ontwikkelaar, waarbij de ontwikkelaar de kosten van de aankoop aan de gemeente vergoed. Het kost de gemeente op deze manier niets = kostenneutraal.

CDA

In de commissie bestuur bespreken wij het onderwerp "Precario". Daarin is voor het CDA de kernvraag of voldoende is geborgd dat alleen de heffings- en invorderingsambtenaar belastingbesluiten (leges/precario etc) neemt.

Graag zouden wij daarom het actuele aanwijzingsbesluit van het college ontvangen waarin de heffings- en invorderingsambtenaren zijn aangewezen. Is dit raadpleegbaar op internet?

Antwoord:

Het mandaatbesluit gemeentelijke belastingen 2015 wordt gepubliceerd in het Gemeentebblad en is inderdaad raadpleegbaar op internet:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2015-3994.html>

VVD

Is de wethouder bereid het Rapport cq het Intern Onderzoek naar de kwestie Peltenburg dd 22 april 2015 terug te nemen en te herzien zodanig dat inzichtelijk wordt

- *welke (schriftelijke) bronnen zijn geraadpleegd,*
- *welke feiten op welke bronnen zijn terug te voeren*
- *welke weging van de geselecteerde feiten heeft plaats gevonden.*

Antwoord:

Overdoen van het onderzoek leidt volgens het college niet tot een ander oordeel over de handelwijze ten aanzien van de totstandkoming van de vergunningverlening aan Dura Vermeer. Het colleges is van mening dat wel degelijk sprake is van weging van de conclusies in het rapport.

De onderzoekers hebben zich gebaseerd op alle informatie die via WOB-verzoeken is geopenbaard en overige digitaal beschikbare informatie. Dat zijn veel documenten, waarvan een flink deel geen relevantie heeft voor het onderzoek, bijvoorbeeld het deel dat over bouwtechnische zaken gaat. Er is geen lijst bijgehouden met al deze stukken, aangezien deze voor de onderzoekers allemaal digitaal beschikbaar waren (en zijn). Daarnaast zijn met twee medewerkers afzonderlijk interviews gehouden, met respectievelijk de functie van Dienstverlener / Senior Proceseigenaar van de hoofdafdeling Dienstverlening en adviseur bedrijfsvoering van de hoofdafdeling Gebiedsontwikkeling en beheer. Met hen is vooraf afgesproken dat er een verslag van die gesprekken wordt gemaakt dat evenwel niet in het onderzoeksrapport wordt opgenomen. De beide medewerkers hebben het verslag van hun gesprek ter beoordeling op een juiste weergave voorgelegd gekregen, wat heeft geleid tot verduidelijkingen in het verslag op hun verzoek. Dit is vergelijkbaar met de werkwijze van de Rekenkamercommissie.

Over de weging van conclusies in het rapport kan het volgende worden verduidelijkt. Het rapport concludeert dat er geen onrechtmatigheden zaten in het proces: de ontwikkelaar heeft een vraag gesteld en daar is op correcte wijze antwoord op gegeven. Uit niets is in het onderzoek gebleken dat de betrokken ambtenaren Dura Vermeer een dienst hebben willen bewijzen die in strijd is met de gemeentelijke regelgeving. Het college heeft begrip voor de handelwijze en overwegingen van de ambtenaren en is van mening dat dit paste binnen de regelgeving. In het licht van de huidige discussie is dit vandaag de dag echter niet voor herhaling vatbaar. Daarom is op dit punt de precarioverordening aangepast en zal deze ook op andere punten worden vereenvoudigd, mede om multi-interpretabele bepalingen te vermijden. Verder concludeert het rapport dat op twee momenten onvoldoende actief is gehandeld. Dat was in 2008 toen niet is besproken wat de precieze voorwaarden zijn waaraan een aanvraag voor afsluiten openbare weg moet voldoen. En vervolgens is bij de beoordeling van de daadwerkelijke aanvraag (vier jaar later) niet onderkend dat er vanaf fase 2 van de bouwwerkzaamheden sprake is van innemen openbare grond. De vergunningaanvrager had daar op moeten worden gewezen in relatie tot de afspraak van vier jaar daarvoor. Nu is het alleen in de beschikking terecht gekomen omdat er onterecht gebruik is gemaakt van het standaardformat (innemen openbare grond). Dit bij gebrek aan een format voor een

vergunning wegens afsluiten openbare weg. Het college betreurt deze gang van zaken en onderkent dat de werkwijze van de organisatie en de zorgvuldigheid op dit punt onvoldoende waren. Inmiddels is het besef bij alle betrokken ambtenaren dat dit niet nogmaals mag gebeuren volledig aanwezig.